

PLAN VAN AANPAK EU BELEID DEVENTER

AANLEIDING EN CONTEXT

Op 9 november 2011 heeft de gemeenteraad van Deventer de nota EU beleid Deventer (nr. 573735) vastgesteld. De nota is een koersbepaling: we staan niet met de rug maar met het gezicht naar Europa.

De burgemeester heeft in de Politieke Markt toegezegd een plan van aanpak aan de raad te geven in het eerste half jaar van 2012. De raad wil in dit plan van aanpak vooral inzicht in de lobby vanaf nu voor deelname aan het resterende huidige Europese programma en voor de voorbereiding op het Europese programma 2014-2020. Deze lobby moet schaal en passie uitstralen, maar ook concrete en beheersbare stappen. De balans tussen halen en brengen is daarbij van belang en kan door focus kwalitatief worden ingevuld.

HUIDIGE EUROPESE PROGRAMMAPERIODE

De huidige Europese programmaperiode loopt tot 2013, en heeft net als de vorige periode een uitloop van twee jaar, tot 2015. De komende jaren ligt de nadruk op het uitvoeren van Europese projecten, waar reeds verplichtingen voor zijn aangegaan. Daarnaast zetten we ons de komende periode in om projecten in de agenda Duurzaam en dynamisch in Europees verband op te pakken.

UITVOEREN EN VOORTZETTEN EUROPESE PROJECTEN

We voeren Europese projecten uit met regionaal te verdelen Europese middelen. Dit zijn bijvoorbeeld de projecten uit het Europese Fonds voor de Regionale Ontwikkeling (EFRO). De IJselfrontprojecten, Crypte op het Lamme van Diesseplein, Siemelinksweg, Ondernemershuis, winkelstraatmanagement en duurzame binnenstadsdistributie zijn projecten die met dit regionaal te verdelen budget mogelijk zijn. Met recht zijn we trots op bezoeken van prinses Maxima, Europarlementariërs en mensen van ministerie van EL&I aan deze projecten, omdat zij bijdragen aan de regionale ontwikkeling. De genoemde bezoeken geven ons extra erkenning. Ook voeren we een project uit met financiering uit het Europees Sociaal Fonds via het agentschap SZW: Iedereen actief. En tenslotte voeren partners op het platteland projecten uit met plattelandsmiddelen die via Salland worden herverdeeld. Voor de uitvoering van al deze projecten is geen samenwerking met andere Europese partners nodig. Ieder project draagt bij aan de regionale en sociale ontwikkeling en is daarmee van belang voor de ontwikkeling van Europa.

Daarnaast hebben we meegedaan met European Contests, zoals de groenste stad van Europa en European (architectuur en stedelijke ontwikkeling). Bij beide zijn we in de prijzen gevallen en zetten we nu in op vruchtbare effecten ervan.

Tenslotte nemen we deel aan historisch gegroeide Europese samenwerkingsverbanden, zoals het Hanzeverbond en onze relatie met Turkije.

LOBBY VOOR NIEUWE PROJECTEN IN EUROPA

Sinds de raad eind 2011 de koers voor het Europese beleid Deventer heeft vastgesteld, is de gemeente Deventer actief bezig enkele projecten in Europees verband op te pakken. In de nota EU beleid Deventer kiest de gemeente Deventer beleidsinhoudelijk voor samenwerking in Europa aan de hand van het thema 'duurzaam en dynamisch' uit de middellange termijn beleidsagenda. Deze bestaat uit de economische en culturele innovatieagenda en de duurzaamheidsagenda.

Concreet zetten we de komende twee jaar in op de volgende onderwerpen:

- Digitale agenda en de openheid van datanetwerken via de landelijke samenwerking Stedenlink. Op dit moment maken de volgende gemeentes en provincies deel uit van het Stedenlink Netwerk: Amersfoort, Amsterdam, Arnhem, Den Haag, Deventer, Eindhoven, Enschede, Helmond, Rotterdam, Tilburg en de provincies: Overijssel, Gelderland en Limburg. De gemeente Deventer, die de voortrekkersrol heeft in Stedenlink, zet nu een actieve lobby in om bij te dragen aan het digitale beleid van de Europese Commissie. De digitale diensten zijn per thema verdeeld over steden in Nederland. Dit zou vanuit Nederland kunnen worden uitgebreid langs de Oost-West als in Europa. Onder voorzitterschap van Eurocommissaris Smit Kroes, is er een groot restbedrag beschikbaar voor digitale infrastructuur en diensten in de huidige Europese programmaperiode. We hebben de eerste gesprekken gevoerd met zowel ministerie van EL&I en met de Eurocommissaris om met onze unieke aanpak nog aanspraak te kunnen maken op een bijdrage vanuit Europese middelen van de vigerende periode.
- Duurzaamheidsprojecten. Deventer, provincie Overijssel én regio Stedendriehoek vinden het thema duurzaamheid belangrijk. Voor Deventer is de uitvoeringsagenda duurzaamheid de basis. In Europees verband is Deventer gestart met 2 concrete initiatieven binnen het onderwerp duurzaamheid. Ten eerste vormen we een samenwerking met een aantal steden in de Baltische Staten en in Nederland, in een pilot voor de ontwikkeling van een Europees keurmerk duurzaamheid. Ten tweede zijn we de intentie aangegaan samen met andere Europese steden het gebruik van openbaar vervoer rondom de spoorzone te verbeteren.

VOLGENDE EUROPESE PROGRAMMAPERIODE 2014-2020

De volgende Europese programmaperiode loopt van 2014-2020. In die periode zullen we conform nota EU beleid Deventer effectief omgaan met Europa. Het kader subsidievererving is daarbij leidend: geen nieuwe projecten omwille van subsidies. De Europa-scan die in 2013 wordt uitgevoerd, geeft hierin meer inzicht. Voor zover de contouren van de nieuwe periode duidelijk zijn, volgen we de volgende aanpak:

REGIONAAL TE VERDELEN MIDDELEN

In de nota EU beleid heeft de raad vastgesteld, dat de gemeente Deventer haar focus richt op regionaal te verdelen Europese subsidies. Hoe de structuurfondsen voor onder andere regionale ontwikkeling, sociale cohesie, plattelandsmiddelen en grensoverschrijdende samenwerking er in de nieuwe programmaperiode eruit zien, is nog niet volledig bekend. Bij de lobby 'aan de voorkant' voor deze middelen participeren we in regio's (zoals Salland), landsdelen (o.a. via IPO), stedelijke netwerken (zoals Stedendriehoek), VNG en G32. Het grootste lobby onderwerp op dit moment is de decentrale (in plaats van centrale) verdeling van de structuurfondsen. De positionering van Deventer in een Europese context gebeurt onder andere via de regio Stedendriehoek. Ook de regio Stedendriehoek heeft haar Europese lijn uitgezet, en zet zich vooral in op duurzaamheid. Dit kan de ambitie van Deventer in deze versterken. Op het gebied van innovatie richten we ons in Stedendriehoek verband op clustering van bedrijfsinitiatieven. Dit bevordert innovatie, maar ook schaalvergroting. Dit biedt Deventer de kans om met ondernemers, onderwijs en andere overheden meer in Europa (en niet met de rug naar Europa) te staan.

Conform de nota EU beleid volgt Deventer alle ontwikkelingen van beleid, financieringsinstrumentarium, verdeelmechanismen vanaf 2011 actief via de diverse netwerken. Deventer participeert in netwerken van de steden in landsdeel Oost, de Overijsselse steden, provincies Overijssel en Gelderland, stedelijke netwerken in landsdeel oost, maar ook landelijke netwerken zoals VNG en G32. Bestuurlijk is de kernboodschap bij deze lobby 'aan de voorkant' de beleidsinhoudelijke focus op 'duurzaam en dynamisch' voor de ontwikkeling van Deventer (inclusief partners binnen en buiten de stad). Via die netwerken laten we onze stem horen om waar nodig het beleid te beïnvloeden. Na de uitgebreide scan in 2013, zal Deventer bepalen welke projecten passen binnen de Europese programma's die regionaal worden uitgevoerd. Geografische focus, beleidsinhoudelijke focus en indien relevant focus op intensiveren van relaties spelen mee in de afweging welke projecten voorgesteld worden.

EUROPESE SAMENWERKING NA 2014

Het plan van aanpak voor de nota EU beleid wordt geleid door de beleidsinhoudelijke focus. De lobby voor nieuwe projecten (digitale agenda en duurzaamheid) die voorzichtig in de huidige periode wordt ingezet, zal steviger vorm krijgen in de nieuwe Europese periode. Echter, altijd met andere partners en niet als gemeente alleen. Partners in Deventer en de gemeente staan aan de lat om vanuit de 'middellange termijn duurzaamheidsagenda' en de culturele en economische innovatieagenda Europees te gaan samenwerken. Vanuit de nota EU beleid jagen we inhoudelijke zelfstandige initiatieven aan en verbinden deze als een satéprikker aan de geografische focus en de focus op het intensiveren van relaties.

STAPPEN OM TE KOMEN TOT EEN EUROPASCAN¹:

Kansen in Europa voor de gemeente Deventer

Het beleid van de gemeente Deventer biedt Europese samenwerkingskansen. We gaan ervan uit dat er in lijn met de nota EU beleid en de middellange termijn beleidsagenda voldoende kansen liggen om Europees samen te werken. In de nota EU Beleid Deventer is vastgesteld dat we Europees willen samenwerken als dit inspiratie, kennis en/of financiën biedt en als dit past binnen bestaand beleid. Bijvoorbeeld samenwerking met Europese steden in de Digitale Agenda, de cultureel economische samenwerking langs de Oost-West as (bijvoorbeeld Hanzeverbond en Euregio) en experimenten duurzaamheid. In de huidige Europese periode zijn we de kansen al aan het verkennen en aangegaan (zie vorige hoofdstuk). In de nieuwe periode gaan we hierop door.

Kansen in Europa voor partners in de gemeente Deventer

In de nota EU beleid Deventer hebben we vastgesteld, dat we onze gemeentelijke relaties in Europa willen intensiveren. Dit gaan we doen door bij iedere grensoverschrijdende samenwerking in elk geval te kijken of bestaande Europese relaties ook interessant zijn voor de specifieke samenwerking. Vice versa kijken we bij bestaande relaties welke andere samenwerking er mogelijk is (bijvoorbeeld bij het Hanzeverbond).

Tot nog toe hield de gemeente zich voornamelijk bezig met Europese kansen voor de gemeente zelf. In tijden waarin we 'in Europa' willen staan en cocreatie tussen overheden, onderwijs en ondernemers meer betekenis krijgt, gaan we de Europese kansen voor partners uit de stad ook betrekken. Naast onze eigen relaties in Europa is het zeker zo belangrijk dat we Europese relaties intensiveren die het maatschappelijk middenveld (scholen, bewoners, bedrijven en instellingen) al heeft².

¹ De Europascan zal ter kennisgeving worden aangeboden aan de Raad

² De relatie met internationaal beleid en de samenhang tussen halen en brengen komt in deze focus in balans.

Om meer gevoel te krijgen bij de relaties die Deventer instellingen en organisaties hebben in Europa, sluiten we aan bij het proces van de economische visie (DEVisie). In de werkateliers in februari zijn internationale partnerschappen en kansen voor samenwerking in Europa aan de orde gekomen. In de economische visie en bijbehorende strategische uitvoeringsagenda vinden de kansen voor Europese samenwerking nadere uitwerking evenals een eenduidige kernboodschap van Deventer en partners. De economische profielen zoals ze nu zijn geformuleerd bieden in elk geval duidelijke doelen die van meerwaarde zijn voor onze Europese focus.

Mocht de DEVisie hier onvoldoende concrete aanknopingspunten voor bieden, dan zoeken we verdere input bij bestaande overleggen in het maatschappelijk middenveld om meer inzicht te krijgen in de kansen die er liggen. Immers het clusteren van initiatieven van ondernemers, onderwijsinstellingen en overheden brengt ons mogelijk tot een Europees schaalniveau. Dit is input voor de uitgebreide Europa-scan in 2013.

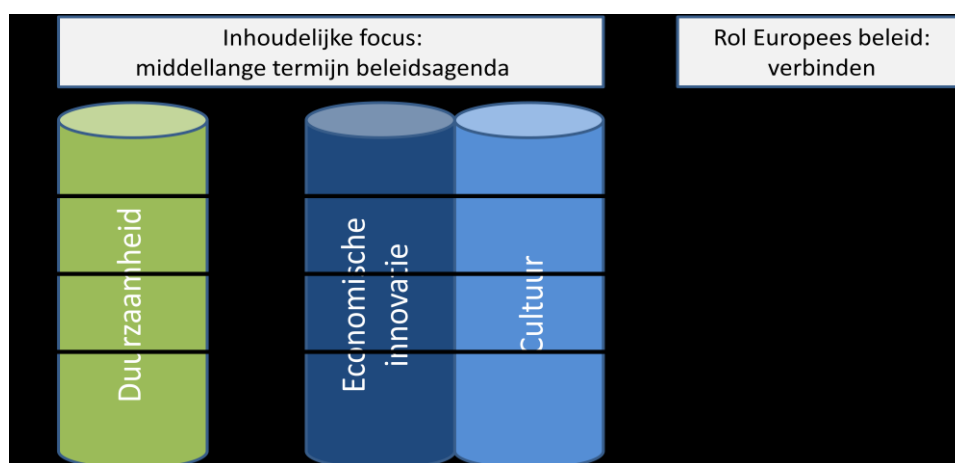
Als de gemeente Deventer op het beleidsinhoudelijke onderwerp economie, bijvoorbeeld de digitale stedenagenda, Europees gaat samenwerken, zal zij in elk geval zoeken naar relevante partners waar Deventer al mee samenwerkt (langs de Oost-West as).

Eenmalige uitgebreide Europascan en periodieke herijking

De thema's (of projecten) uit de uitgebreide Europascan zullen om het jaar in een 'Europascan' worden vastgesteld aan de hand van het synergie effect door Europese samenwerking. Vanuit Europabeleid wordt de verbinding gelegd in de geografische focus en de focus op het intensiveren van relaties. Beide gelden als meewegende factor voor alle Europese samenwerkingsverbanden.

De kansen die erkend worden in de Europascan leiden tot uiteenlopende lobbystrategieën. Ofwel geleid door onszelf dan wel door andere partners en kartrekkers. Gedrag/houding/cultuur van ambtelijke organisatie en college is hierbij ook belangrijk. Hiervoor zijn effectieve trainingen over hoe Brussel "werkt" en hoe je op welk moment invloed kunt uitoefenen een optie.

Op basis van de Europascan kan de raad besluiten deel te nemen aan de Euregio. De voor- en nadelen zijn tegen die tijd bekend en kunnen naast elkaar gelegd worden. Op dat moment ligt ook een keuze voor of we middelen willen vrijmaken voor Europese cofinanciering.

Door de herijking van de scan blijven inhoudelijk betrokkenen aangesloten bij actuele trends in Europa.

Trends op het gebied van subsidieprogramma's of andersoortige financieringsprogramma's, maar ook trends op potentiële samenwerkingsverbanden. Dit zou in relevante bestaande overleggen in het maatschappelijk middenveld gedeeld kunnen worden. Mede met het oog op intensiveren van relaties en synergie effecten.

STAATSTEUN ONDERZOEK

Een van de belangrijkste Europese regels zijn de aanbestedings- en staatssteunregels. De gemeente Deventer neemt sinds 2010 structureel acties om binnen de gemeentelijke organisatie de kennis over deze regels en de herkenning en bewustwording ervan te vergroten. Acties zoals handreikingen, workshops en lunchlezingen zijn ervoor bedoeld om vooraf de risico's (imago, claims, accountant) in beeld te krijgen.

EUROPEES EN INTERNATIONAAL BELEID

Naast het Europese beleid hebben we ook internationaal beleid. Het bestuur heeft het voornemen om in 2014 deze beleidskaders te integreren. In 2014 zijn de Europese programma's bekend en kunnen we de synergie tussen onze focus in Europa en internationaal beter verbinden. Tot die tijd blijven de huidige kaders (van internationaal beleid en Europees beleid) separaat van kracht en verlengen we het internationaal beleid 2009-2012 met maximaal 2 jaar.